

PAŘÍŽSKÁ MÍROVÁ KONFERENCE (1919-1920)

1. Evropa na konci války – listopad 1918

a. Mapa Evropy, listopad 1918

ÚLOHA 1: S pomocí mapy a svých znalostí odpověz na následující otázky:

1. Kdy bylo podepsáno příměří s Německem? Kdo byl v té době v Německu u moci?
2. Kde se nacházely frontové linie v okamžiku podpisu příměří?
3. Mohli se obyvatelé Německa považovat v listopadu 1918 za ty, kteří prohráli válku?
4. Došlo k nějakým zásadním územním změnám před podepsáním příměří?
5. Jaké byly podmínky příměří, které muselo Německo a jeho spojenci podepsat?

b. Wilsonových Čtrnáct bodů, 8. ledna 1918

ÚLOHA 2: Pročtěte si následující body a určete kterých PĚT požadavků mezi Wilsonův návrh podmínek příměří nepatřilo.

1. Německo musí přijmout zodpovědnost za rozpoutání války.	11. Nezávislost pro Belgie.
2. Zákaz tajných paktů mezi státy.	12. Francie získá zpět Alsasko a Lotrinsko.
3. Svobodné používání mezinárodních vod jak v době míru, tak za války.	13. Úprava hranic mezi Rakouskem-Uherskem a Itálií.
4. Svoboda obchodu.	14. Právo na sebeurčení národů východní Evropy.
5. Svobodné volby ve všech osvobozených zemích.	15. Srbsko získá přístup k moři.
6. Odzbrojení.	16. Právo na sebeurčení národů Osmanské říše.
7. Zákaz chemických zbraní.	17. Polsko bude samostatné a bude mít přístup k moři.
8. Mezinárodní dohled nad německou armádou.	18. Vytvoření Společnosti národů..
9. Kolonie by se měly podílet na rozhodování o své budoucnosti.	19. Německo bude nuceno uhradit válečné škody.
10. Stažení německých vojsk z Ruska.	

2. Pařížská mírová konference

a. Hlavní osobnosti

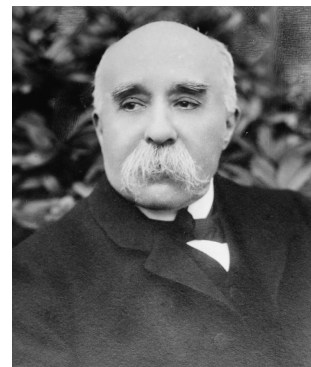
Woodrow Wilson, prezident USA

- narozen roku 1856
- do politiky vstoupil v roce 1910
- 1912 zvolen prezidentem, znovuzvolen 1916
- autor Čtrnácti bodů, podmínek příměří
- idealista, věřil v možnost spravedlivého míru a lepší, spravedlivější svět bez válek
- Německo by mělo být potrestáno, ale ne příliš tvrdě. Tvrdé jednání by vyvolalo v Německu touhu po odplatě.
- Na dodržování míru by měla dohlížet mezinárodní organizace – Společnost národů.

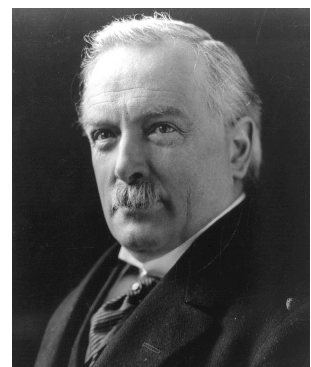
Georges Clemenceau, francouzský předseda vlády

- narozen 1841
- do politiky vstoupil roku 1871 (po válce s Pruskem)
- ministerský předseda 1906-1909
- 1914-1917 tvrdě kritizuje politiky odpovědné za vedení války
- v listopadu 1917 jmenován předsedou vlády
- jednal pod velkým tlakem veřejného mínění požadujícím tvrdou pomstu za války 1870 – 1871 a 1914 - 1918
- v mírové konferenci spatřoval jedinečnou šanci zbavit se hrozby Německa, zlomit jeho moc

David Lloyd George, premiér Velké Británie

- narozen 1863
- do politiky vstoupil roku 1890
- premiér 1916-1922
- realista – je třeba potrestat Německo, ale ne příliš tvrdě. Tak, aby to v Němcích nevyvolalo touhu po odplatě
- Británii nejvíce zajímaly otázky ohledně německého námořnictva, kolonií a obchodu

ÚLOHA 3: Práce ve skupinách. Představte si, že jste diplomati účastníci se Pařížské mírové konference. Jednotlivé skupiny budou reprezentovat Francii, Británii, USA a novou demokratickou vládu Německa. Jakým způsobem by vaše delegace odpověděla na následující otázky?

1. Má být Německo prohlášeno za toho, kdo způsobil válku?
2. Co by se mělo udělat s německou armádou?
3. Kolik by Německo mělo zaplatit jako náhradu válečných škod?
4. Která území by Německo mělo ztratit?
5. Jak by bylo možné zabránit vypuknutí další světové války?

b. Versailleská smlouva s Německem (podepsána 28. června 1919)

Celkem bylo na konferenci podepsáno pět mírových smluv – s Německem, Rakouskem, Maďarskem, Bulharskem a Tureckem. Všechny byly pojmenovány podle zámků v okolí Paříže, kde byly podepsány. Mírová smlouva s Německem byla podepsána v Zrcadlovém sále ve Versailles, proto mluvíme o Versailleské smlouvě.

ÚLOHA 4: Vzpomínáte si na nějakou dřívější důležitou událost, která se odehrála v Zrcadlovém sále ve Versailles? Jaký symbolický význam měl fakt, že byla podepsána právě zde.

Podmínky smlouvy:

- **Zodpovědnost za rozpoutání války**
- **Alsasko-Lotrnsko –**
- **Sársko –**
- **Porýní –**
- **Polský koridor –**
- **kolonie –**
- **reparace –**
- **armáda omezena na ...**
- **žádné tanky, letadla a ponorky**

c. Sain-Germainská smlouva (10 září 1919) – mírová smlouva s Francií

Rakousko-Uherské císařství se rozpadlo v říjnu 1918. Následovalo mnoho sporů mezi národy žijícími na území bývalé monarchie. Hranice jednotlivých států byly stanoveny touto mírovou smlouvou. **Rakousku bylo zakázáno spojit se s Německem.**

d. Smlouva z Neuilly (5. listopadu 1919) – mírová smlouva s Bulharskem

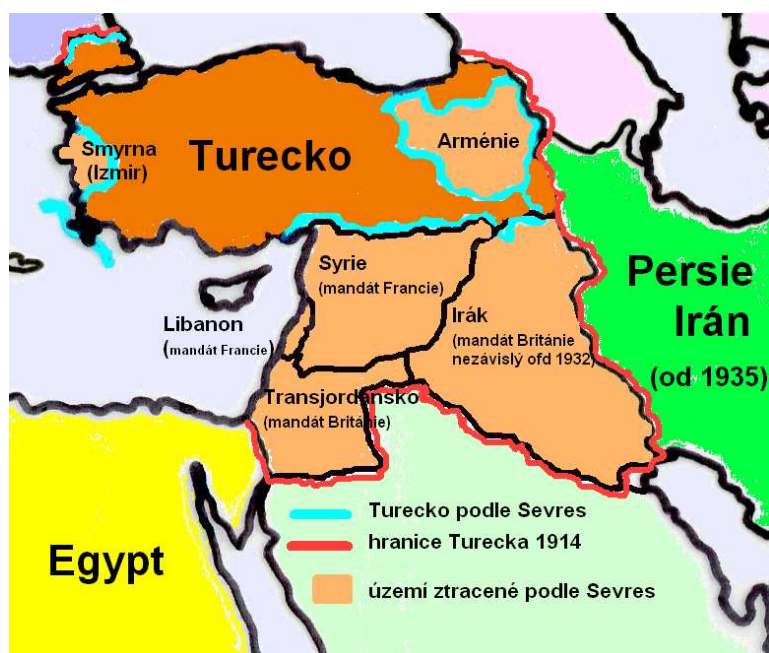
Bulharsko ztratilo přístup k Egejskému moři – toto území připadlo Řecku.

e. Trianonská smlouva (4 června 1920) – mírová smlouva s Maďarskem

Podepsána až po porážce Maďarské sovětské republiky.

ÚLOHA 5: S pomocí map urči, která země ztratila nejvíce území?

f. Smlouva ze Sevres (10 srpna 1920) – mírová smlouva s Tureckem

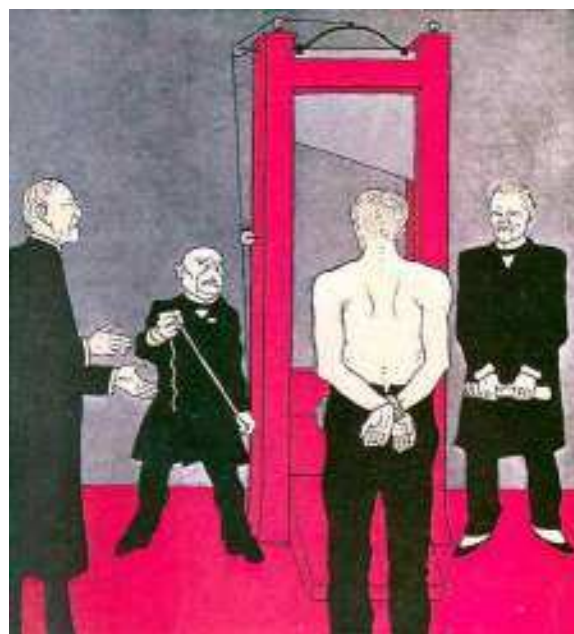
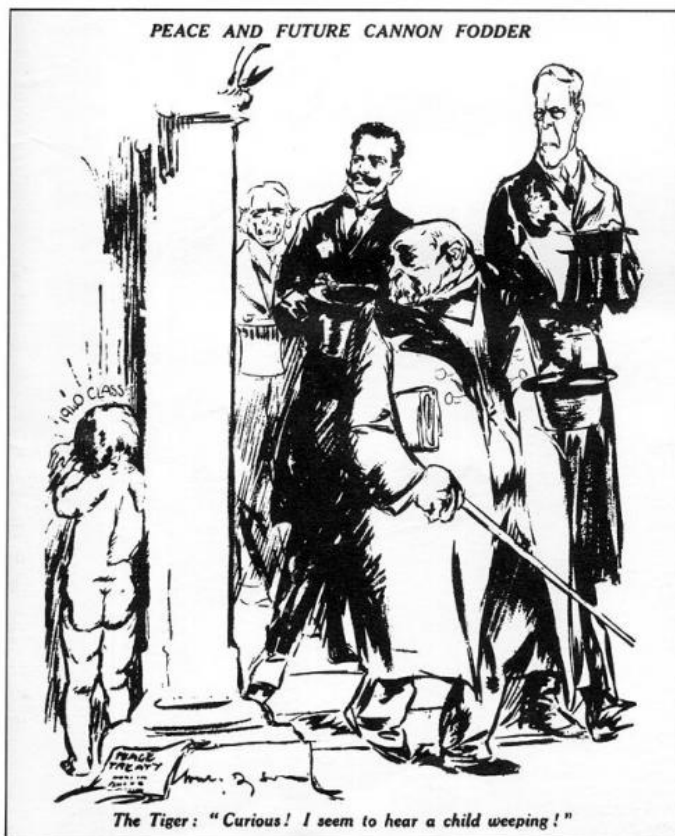
Turecko muselo předat oblast kolem Smyrny Řecku, souhlasit s nezávislostí Arménie a respektovat autonomii Kurdů. Sýrie a Libanon se staly mandáty Francie. Zajordánsko a Irák se stal mandátem Británie.

Podpis smlouvy vyvolal povstání vedené Mustafou Kemalem (Atatürkem), které svrhlo Sultanát. Řekové se rozhodli využít příležitosti a získat více území. To vedlo k válce, ve které byli Řekové poraženi a vytlačeni z Turecka. Ve stejné době Atatürkova vojska okupovala Arménii. Tyto události vedly k podpisu nové mírové smlouvy.

Smlouva z Lausanne (červenec 1923)

Hranice Turecka dostaly dnešní podobu. Požadavky Arménů a Kurdů byly ignorovány.

ÚLOHA 6: Jak hodnotí následující karikatury Versailleskou smlouvu? Ve které zemi byly podle vás nakresleny. Koho představují jednotlivé postavy?

Popisek k obrázku vlevo:
Mír a budoucí potrava dělostřelectva
 Tygr: "Divné! Jako bych slyšel dětský pláč!"